

נוסח הסליחה מאתר "דעת"

יג פזמון.

Reader and Cong.

בְּאֲשֶׁמֹרֶת הַבֶּקֶר קְרָאתִיךָ אֵל מְהֻלָּל.
יַעֲרֵב לְךָ הַיּוֹן עֲרֵבִי. יוֹם לִבִּי לְךָ סוּלָל. וְתַנְיָה אֶת-
חֻשְׁבֵי וְהָאֹר בֶּקֶר יְהֻלָּל. מִלְכִּי וְאַלְהֵי בִּי אֱלֹהֶיךָ אֶתְפַּלֵּל:

Cong. and Reader:

צְרִי מוֹעִימוֹךָ בְּאֶף חֲרָפִי עִמָּךְ. וְנִשְׂאֵתִי
אִימָךְ. בְּרַגְשׁ שְׁאוֹן קָמִיךָ. שְׂפוּךְ עֲלֵיהֶם וְעִמָּךְ. וְחֲרוֹן-
אֶף מִמְרוֹמָךְ. וְקָנָא אֵל לְשִׁמָּךְ. אֲשֶׁר בְּגוֹיִם מְחַלָּל.
מִלְכִּי וְאַלְהֵי בִּי אֱלֹהֶיךָ אֶתְפַּלֵּל:

Cong. and Reader:

חֵי רוֹכֵב עַל-עֵב קָל. אִם תַּעֲלֵנִי בְּמִשְׁקָל.
צִדְקִי בְּחוֹלָיִם יִתְקַל. וְרִשְׁעֵי בְּנוֹצָה יִקָּל. וְאִם נְתִיב
אוֹרְחֵי מְעַקָּל. וְדִינִי בְּשׁוֹר הַנִּסְקָל. שְׁקָלָה בְּכָלֶם מְהֻלָּל.
אִישׁ מִפְּשָׁעִים מְחוּלָּל. מִלְכִּי וְאַלְהֵי בִּי אֱלֹהֶיךָ אֶתְפַּלֵּל:

Cong. and Reader:

קוֹמֵם אֶרֶז וּבְדִיּוֹ. וְהִלְבֵּשׁ אֶהְרֵן מְדִיּוֹ.
וְרוּדָה וְצוּדָה בְּצִידֵיּוֹ. יֹאכַל פְּרִי מְעַבְדֵיּוֹ. וְאִישׁ נוֹהֵם
עַל-מְרֻדֵיּוֹ. לְשׁוֹן-אֵשׁ תֹּאכַל בְּדִיּוֹ. וּבְעֵרוֹ שְׁנִיחֵם יַחְדָּו.
בְּאֲשֶׁר יִבְעַר הַנְּזָלָל. מִלְכִּי וְאַלְהֵי בִּי אֱלֹהֶיךָ אֶתְפַּלֵּל:

Cong. and Reader:

קָרוֹשׁ עַל-כָּל-אֲדוֹן. עִם-כָּל-צוּרֵי נְדוֹן.
חֹה יָרִיבִי אִישׁ מְדוֹן. מְדַבֵּר-עָלַי בְּדוֹן. וְנוֹכְחֵי יַעֲוֹרֵר
כִּידוֹן. וְתוֹתַח בִּי יְדוֹן. תִּנְהַ אֶת-נַפְשִׁי לְשָׁלָל. מוֹלִיךְ
יֹעֲצִים שׁוּלָל. מִלְכִּי וְאַלְהֵי בִּי אֱלֹהֶיךָ אֶתְפַּלֵּל:

פירוש המילים

באשמורת הבוקר – זמן אמירת הסליחות (ויש שהעירו לא לאמר מילים אלו אם אין זה בבוקר, שלא יראה כמשקר) ערוך השולחן א"ח תקפא ב "ולכן נוהגים להרבות בסליחות ותחנונים

באשמורת הבוקר בחדש הזה"

קראתיך אל-מהולל: שמואל ב כב מהלל אקרא ה' יערב לך- ימתק לפניך. **תהלים קד (לד)** יערב עליו שיחי אנכי אשמח בה:

חין ערכי - על פי איוב מא (ד) לו אחריש בדיו ודבר גבורות וחין ערכו: **רלב"ג** ויפוי סידורו אשר באיבריו ויצירתו

לבי לך סולל – בוטח ומאמין, על פי¹ **תהלים פד ו** אשרי אדם עוז לו בך מסלות בלבבם:

ותגיה – תאיר: **תהלים יח (כט)** כי אתה תאיר נרי ה' אלקי יגיה חשבי: **מצודת ציון**

יגיה - יזריח ויאיר:

וכאור בוקר יהולל – יאיר כמו הבוקר: ישעיהו יג כי כוכבי השמים וכסיליהם לא יהלו אורם **צרי מזעימך** – הצרים - האויבים המכיעים אותך

באף חרפו – קיללו והכעיסו, והכל על פי **תהלים עח (מט)** ישלח בם תרון אפו עברה וזעם וצרה משלחת מלאכי רעים

ונשאתי אימך: על פי **תהלים פח טז** עני אני וגוע מנער נשאתי אמין אפונה: **רד"ק** אלא בכל עת אני נושא אימך ומפחד ממך.

ברגש שאון קמיד – בהתקבצות רעש המורדים בה' **תהלים ב (א)** למה רגשו גוים ולאמים יגהו ריק **מצודת ציון** ענין קבוץ והמון רב

שאון קמיד - **תהלים עד (כג)** אל תשפח קול צררין שאון קמין עלה תמיד:

חי – תואר לה'

רוכב על עב קל – בא מהר להילחם באויביו, על פי ישעיהו יט הנה ה' רכב על עב קל

אם תעלני במשקל – מדידת העוונות והמצוות במאזני המשפט

צדקי כחול ים יתקל – ישקול כמו חול (כבוד)

פירוש

בפיוט חרוז זה המחבר מבקש מחילה לחטאיו, הוא מצטדק עליהם ומבקש נקמה באויביו

1
<http://www.datshe.co.il/blog/2009/09/11/%D7%9C%D7%91%D7%99-%D7%9C%D7%9A-%D7%A1%D7%95%D7%9C%D7%9C/>

ורשעי כנוצה ייקל – יהיה קל כנוצה (לא ברור לי אם מדובר בבקשה מה' או בהצהרה של הפייטן)
ואם נתיב אורחי מעוקל – אם יצאתי חייב בדין, אם איני הולך בדרך התורה. על פי תהלים קכה
והמטים עקלקלותם יוליכם ה' את פעלי האון שלום על ישראל:
ודיני כשור הנסקל – לחיוב מיתה
שקלה בפלס מהולל – על פי משלי טז (יא) פֶּלֶס וּמֵאֲזִי מִשְׁפָּט לַה'
איש מפשעים מחולל – אדם שיצר הרע בו מלפני לידתו – הפייטן מבקש מה' שייתחשב בעובדה זו. על פי תהלים נא ז הן
בְּעוֹן חוֹלְלֵתִי וּבְחַטָּא יַחְמַתְנִי אֱמִי: רש"י: ואיך לא אחטא?
בקשה לגאולה:
קומם ארון ובדיו – הקם מחדש את המקדש, ובתוכו את הארון
והלבש אהרן מדיו – השבת הכהנים לעבודתם
ורודה וצודה בצידי – האויב הרודה בנו, וצד בנו
יאכל פרי מעבדיו – יקבל גמול מעשיו הרעים, בדומה ל ישעיהו ג (י) אִמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב כִּי פָּרִי מֵעֲלֵיָהֶם יֵאָכְלוּ:
(יא) אֹי לְרָשָׁע רַע כִּי גְמוֹל יִדְיו יַעֲשֶׂה לוֹ:
וגם תהלים קלז (ח) בַּת בְּבַל הַשְּׂדוּדָה אֲשֶׁרִי שִׁישְׁלָם לָךְ אֶת גְּמוֹלְךָ שְׁגַמְלַת לְנוּ:
ואיש נוהם – משלי פרק כח (טו) אָרִי נֹהֵם וְדָב שׁוֹקֵם מִשָּׁל רָשָׁע עַל עַם דָּל מִצּוֹדֵת דּוֹד כמו שאגת הארי והדוב מפחיד את
הבריות כן מפחיד ממשלת הרשע על עם דל
על מרדיו – ממשיך במרדו וברשעתו
לשון אש תאכל מדיו – יישרף. ישעיהו פרק ה (כד) לִכֵּן כָּאֲכַל קֶשׁ לְשׁוֹן אֵשׁ מִצּוֹדֵת לֵהֵב אֵשׁ עַל שֵׁם שֶׁנִּמְשַׁךְ כֻּלְּשׁוֹן:
ובערו שניהם יחדיו – הרשע ומעשיו. על פי ישעיהו פרק א (לא) וְהָיָה הַחֶסֶן לְנִעְרָת וּפְעֵלוֹ לְנִיצוּץ וּבְעֵרוֹ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו וְאִין
מִכְבָּה
כאשר יבער הגלל - מלכים א יד וּבְעֵרְתִי אַחֲרָי בֵּית יִרְבָּעָם כְּאֲשֶׁר יִבְעַר הַגִּלְל עַד תָּמוּ
קדוש... – מבקש עזרה מה' נגד אויבי העם
על כל אדון – אדון על הכל, כמו: אל אדון על כל המעשים
עם כל יצוריו נדון – וכל באי עולם עוברים לפניו
חזה – ראה.
איש מדון – איש ריב. ירמיהו פרק טו (י) אֹי לִי אֱמִי כִּי יִלְדְתָנִי אִישׁ רִיב וְאִישׁ מְדוֹן לְכָל הָאָרֶץ. רש"י: ואיש מדון - איש
מריבה
ונוכחי יעורר כידון – מכוון עלי כלי נשק
ונוכחי – מולי; **יעורר** – יכוון. על פי שמואל ב כג (יח) וְאֲבִישִׁי אַחֲרַי יוֹאֵב בֶּן צְרוּיָה הוּא רֹאשׁ הַשְּׁלֵשָׁה וְהוּא עוֹרֵר אֶת חַנִּיתוֹ
עַל שְׁלֹשׁ מְאוֹת חֶלֶל
כידון – חניית - שמואל א פרק יז (מה) וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל הַפְּלִשְׁתִּי אַתָּה בָּא אֵלַי בְּחָרֵב וּבַחֲנִית וְאֲנִכִּי בָּא אֵלַיךְ בְּשֵׁם ה'...
ותותח בי ידון – מכוון אלי כלי נשק. איוב מא (כא) כָּקֵשׁ נִחְשְׁבוּ תוֹתַח וַיִּשְׁחַק לְרַעַשׁ כִּידוֹן: מִצּוֹדֵת צִיּוֹן תוֹתַח - שֵׁם כְּלֵי מַה
עֲשׂוּי לְזֵרוּק בּוֹ אַבְנִים גְּדוֹלוֹת לְהַפִּיל הַחוּמָה:
ידון – לשון דין. האויב מאיים בכלי נשק
תנה את נפשי לשלל – על פי ירמיהו מה וְנָתַתִּי לָךְ אֶת נַפְשְׁךָ לְשָׁלַל
מוליך יועצים שולל – ה' משנה דעת חכמים לפי צרכו. על פי איוב יב (יז) מוֹלִיךְ יוֹעֲצִים שׁוֹלֵל וְשׂוֹפְטִים הוֹלֵל: רלב"ג: ואף
על פי שהם טובי העצה לא יועיל להם טוב עצתם: